

## ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Dumitru Mardari  
Iurie Bejenaru  
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Amiasteel Group” și Societatea cu răspundere limitată „Mondial Expres”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Mondial Expres” împotriva Societății cu răspundere limitată „Amiasteel-Grup” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Amiasteel Group”, reprezentată de către avocatul Gheorghe Botezatu și Societatea cu răspundere limitată „Mondial Expres”, reprezentată de către avocatul Victor Furnică și a fost menținută hotărârea din 22 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 03 iulie 2018 SRL „Mondial Expres” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Amiasteel Group” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 11 aprilie 2018 SRL „Mondial Expres” și SRL „Amiasteel Group” au încheiat contractul-comandă nr.2017-2034, prin care au convenit asupra prestării serviciilor de transport de bunuri, condițiilor transportării și prețului pentru serviciile prestate.

A menționat că, a fost întocmită scrisoarea de trăsură nr. 005967 privind transportul de mărfuri, care a fost recepționată de către pârât fără careva obiecții.

A susținut că, prin actele de executare a lucrărilor și serviciilor din 19 aprilie 2018, semnate de către ambele părți, se demonstrează îndeplinirea cu bună-credință de către reclamant a obligațiilor contractuale, însă cu toate acestea, pârâtul nu a achitat plata pentru serviciile prestate și la data depunerii prezentei cereri a acumulat

o datorie în sumă de 32504,96 de lei pentru transportul internațional de bunuri.

A afirmat că, în adresa pârâtului a fost expediată pretenția din 29 mai 2018, recepționată de către acesta contra semnătură la 13 iunie 2018, în care a fost indicată datoria acumulată în mărime de 32504,96 de lei, fiindu-i acordat un termen suplimentar de 3 zile din momentul recepționării pretenției pentru achitarea datoriei, însă până la data depunerii prezentei cereri, acesta nu a achitat datoria acumulată.

A relevat că, conform pct. 6 din contractul-comandă, pentru neachitarea în termen a costului transportării, clientul plătește o plată suplimentară în mărime de 0,5% din prețul transportării pentru fiecare zi de întârziere, astfel, a fost calculată o penalitate în mărime de 10401,59 de lei pentru fiecare zi de întârziere, după cum urmează:  $32505,96 \times 0,5\% = 162,52$  (pentru o zi de întârziere),  $162,52 \times 64$  zile întârziere = 10401,59 de lei pentru perioada 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018.

A invocat că, în legătură cu faptul că, pârâtul nu a achitat datoria scadentă în termenul indicat în pretenție, a calculat o dobândă de întârziere în sumă de 883,42 de lei pentru perioada de întârziere 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018.

A solicitat încasarea de la pârât a sumei de 32504,96 de lei, cu titlu de datorie, a sumei de 10401,59 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018, a sumei de 883,42 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018, a taxei de stat în sumă de 1292,53 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3500 de lei.

Prin hotărârea din 22 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către SRL „Mondial Express” și au fost încasate de la SRL „Amiasteel Group” în beneficiul SRL „Mondial Express” suma de 32504,96 de lei, cu titlu de datorie, taxa de stat în sumă de 975,15 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2598,05 lei, iar în total suma de 36078,16 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de către SRL „Amiasteel Group”, reprezentată de către avocatul Gheorghe Botezatu și SRL „Mondial Expres”, reprezentată de către avocatul Victor Furnică și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță justificat a admis pretenția cu privire la încasarea datoriei, or, SRL „Amiasteel Group” nu și-a executat obligațiile cu bună-credință față de SRL „Mondial Expres” rezultate din contractul comandă nr. 2017-2034 din 11 aprilie 2018. Mai mult decât atât, prin referința depusă în prima instanță, cât și la judecarea cauzei în ordine de apel, SRL „Amiasteel Group” a recunoscut pretenția înaintată de SRL „Mondial Expres” cu privire la încasarea sumei de 32504,96 de lei, cu titlu de datorie, ce rezultă din contractul de transport internațional din 11 aprilie 2018, CMR nr. 005967 și factura fiscală nr. AAD9126375 din 19 aprilie 2018.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiat a respins pretențiile cu privire la încasarea sumei de 10401,59 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018 și a sumei de 883,42 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 20 aprilie 2018 – 22 iunie 2018, or, SRL „Mondial Expres” nu a determinat survenirea unui moment în timp și în fapt, de la care să înceapă curgerea termenului de plată. Prin urmare, se constată că, SRL „Amiasteel Group” până la 08 mai 2019 (data imediat următoarea scadenței) nu s-a

aflat în întârzierea executării obligației de plată în beneficiul SRL „Mondial Expres”.

Instanța de apel, pornind de la prevederile art. 82, 94 alin. (1) și 96 CPC și luând în considerare că, pretențiile apelantului-reclamant au fost admise parțial, a reținut că, prima instanță întemeiat a încasat din contul SRL „Amiasteel Group” taxa de stat în sumă de 975,15 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2598,05 lei, care, în opina instanței de apel, sunt reale, necesare și rezonabile.

Totodată, referitor la argumentele apelantului-pârât SRL „Amiasteel Group” cu privire la respingerea cheltuielilor de judecată prim prisma art. 97 alin. (3) CPC, instanța de apel a menționat că, din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei se constată că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, SRL „Mondial Expres” a notificat SRL „Amiasteel Group” cu pretenția prealabilă, recepționată la 13 iunie 2018. Respectiv, la 26 iunie 2018 SRL „Amiasteel Group”, prin răspunsul nr. 12/06-E, a recunoscut datoria existență în sumă de 32504,96 de lei pentru serviciile de transport internațional, însă a pretins achitarea acestei sume conform graficului a câte 3000/5000 de lei odată la două săptămâni, începând de la săptămână a 29-a calendaristică (f. d. 37).

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe precum că, la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 97 alin.(3) CPC, or, în vederea realizării drepturilor sale, SRL „Mondial Expres” a înaintat prezenta acțiune în judecată, ținând cont de răspunsul SRL „Amiasteel Group”.

La 24 decembrie 2019 SRL „Amiasteel Group” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la respingerea acestei cerințe.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești în partea încasării taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică sunt neîntemeiate.

A menționat că, adresarea în instanță cu cerere privind încasarea forțată a datoriei în situația în care recurentul a propus ca răspuns la pretenția prealabilă încheierea unui grafic de plată a prețului serviciilor înseamnă că, intimatul nu a epuizat posibilitatea de soluționare prejudiciară.

A susținut că, atât la data adresării pretenției prealabile, cât și la data adresării în judecată, intimatul nu a executat obligațiile sale corelative prevăzute de contractul-comandă pentru ca obligația de plată a recurentului să devină scadentă. De aici rezultă cert că, intimatul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului și, fiind notificat imediat de cererea acestuia, recurentul a depus referință, prin care a recunoscut pretenția cu privire la încasarea prețului serviciilor de transport, astfel, prin prisma art. 97 alin. (3) CPC, cheltuielile de judecată urmează să fie suportate de către intimat.

A afirmat că, instanțele judecătorești urmau să aplice art. 97 alin. (3) CPC și să respingă cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

La 02 martie 2020 SRL „Mondial Expres” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității și emiterea în această parte a unei noi hotărâri

cu privire la admiterea acestor pretenții, iar în rest menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității sunt neîntemeiate.

A menționat că, conform contractului-comandă nr. 2017-2034 din 11 aprilie 2018, părțile au convenit că, prețul pentru servicii se achită prin virament în lei la cursul BNM la ziua facturării în termen de 5 zile de la primirea facturii și CMR în original.

A susținut că, instanțele judecătorești au interpretat clauza contractuală enunțată sub aspectul condiționării achitării prețului pentru serviciul de transport internațional doar după primirea de către intimat a CMR în original, interpretare care este total eronată, în condițiile în care, conform art. 1 pct. 1) din Convenția relativă la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele din 19 mai 1956, la care Republica Moldova este parte din 26 mai 1993, prezenta Convenție se aplică oricărui contract de transport de mărfuri pe șosele cu vehicule, când locul primirii mărfii și locul prevăzut pentru eliberare, așa cum sunt indicate în contract, sunt situate în două țări diferite, dintre care cel puțin una este țară contractantă, independent de domiciliul și de naționalitatea participanților la contract.

A afirmat că, art. 4 din Convenția enunțată prevede că, proba contractului de transport se face prin scrisoare de trăsură. Absența, neregularitatea sau pierderea scrisorii de trăsură nu afectează nici existența, nici valabilitatea contractului de transport, care rămâne, supus dispozițiilor prezentei Convenții. Prin urmare, scrisoarea de trăsură (CMR), în condițiile Convenției, ține locul contractului ad probationem, în situația în care, între părți nu a fost încheiat un astfel de contract, or, obligația de a transmite scrisoarea de trăsură CMR comandatarului serviciului este în esență lipsită de obiect și reduce la absurd obligația de a achita prețul serviciului.

A declarat că, art. 1002 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), la care instanțele judecătorești au făcut trimitere, nu este aplicabil speței, în condițiile în care, conform scrisorii de trăsură CMR, calitate de destinatar o are E-Gottig GmbH, cu sediul în Republica Federală Germania, iar calitate de cărauș o are SRL „Mondial Express”.

A relevat că, instanțele judecătorești, fără a aplica art. 617 alin. (1) și 619 din Codul civil, pentru calcularea dobânzii de întârziere, nu a dat nicio apreciere pretenției expediate în adresa intimatului din 29 mai 2018 și recepționată de către aceasta la 13 iunie 2018. Mai mult ca atât, prima instanță în mod arbitrar a distorsionat răspunsul intimatului nr. 12/06-E din 26 iunie 2018, considerând că, cele invocate de ultima și, anume, lipsa mijloacelor financiare suficiente și propunerea de achitare a datoriei, conform graficului propus, într-un fel absolvă intimatul de consecințele legale a întârzierii executării obligațiilor. Or, în răspunsul enunțat, intimatul expres a indicat că, administrația SRL „Amiasteel Group” intervine cu scuze pentru reținerea plății acumulate în sumă de 32504,96 de lei. Drept urmare, intimatul cunoștea și înțelegea că, la 26 iunie 2018 obligația de achitare a sumei de 32504,96 de lei era scadentă și executarea acesteia era în întârziere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților decizia contestată la 26 decembrie 2019 (f. d. 123), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți lipsesc la dosar.

Astfel, recursul declarat de către SRL „Amiasteel Group” la 24 decembrie 2019 și recursul declarat de către SRL „Mondial Expres” la 02 martie 2020 sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b<sup>1</sup>) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către SRL „Amiasteel Group” și SRL „Mondial Expres”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432

alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de către SRL „Amiasteel Group” și SRL „Mondial Expres”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către SRL „Amiasteel Group” și SRL „Mondial Expres” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Amiasteel Group” și Societatea cu răspundere limitată „Mondial Expres” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic